

Souhrnná teritoriální informace:

Surinam

Velvyslanectví České republiky v Brasílii 25. 4. 2024 17:33

Surinam je demokratická republika založená na ústavě z roku 1987. Prezident je volen na pětileté funkční období dvoutřetinovou většinou Národního shromáždění. Prezident je zároveň předsedou vlády, jejíž členy jmenuje. Viceprezident je volen na pětileté funkční období současně s prezidentem prostou většinou v Národním shromáždění a je zároveň místopředsedou vlády. Jednokomorové Národní shromáždění má 51 členů volených na pět let. Poslední parlamentní volby se konaly v květnu 2020. Ve volbách zvítězila opoziční strana VHP (Vooruitstrevende Hervormings Partij/Progressive Reform Party), která stojí v čele vládnoucí koalice.

Základem hospodářství zůstává těžba zlata, platiny a drahých kamenů, jejichž vývoz představuje cca 60% veškerého vývozu země. Těžbu zlata ovládají firmy z USA a Kanady, největším dovozem surinamského zlata jsou nicméně Spojené arabské emiráty, následované Švýcarskem a USA. Diamanty vesměs směřují do Belgie. Nadále přetrávají hluboké strukturální problémy surinamské ekonomiky, které ji činí dlouhodobě vratkou a závisející na vývozu komodit. Odhaduje se, že až 60% těžby zlata jde na vrub šedé ekonomiky, pololegálních či většinou nelegálních malých firem, které se výrazně podílejí na devastaci životního prostředí. V posledních letech se vláda snaží o diversifikaci exportu podporou zemědělské produkce a rybolovu, hlavními komoditami jsou rýže, banány, zelenina, ryby a krevety. Perspektivně by země měla snížit závislost na vývozu surovin, a to jak z důvodu volatility světových cen, tak i naprostě dominujícího exportu zboží s nízkou přidanou hodnotou, při tééměr úplné absenci vlastního zpracovatelského průmyslu. K proměně surinamské ekonomiky by mělo dojít v souvislosti s rozvojem energetického průmyslu navázанého na objevené zdroje surovin na pobřeží země.

Vzhledem k nízké domácí produkci a zájmu o moderní technologie existuje potenciál pro české dodavatele investičních celků. Dále se nabízejí příležitosti při budování infrastruktury, modernizaci těžebního sektoru, transferu technologií chytrého zemědělství či ve zdravotnictví. Potenciál existuje rovněž pro export vína a piva.

Surinam ovlivňuje dědictví nizozemské kolonizace ve spojení s domorodými kulturami a migrací z Indie a Indonésie. Díky historickému koloniálnímu dědictví sice Surinam nepatří z hlediska českých podnikatelů k zemím nejvíce kulturně vzdáleným, nicméně kvůli geografické vzdálenosti a velikost ekonomiky nepatří mezi vyhledávané obchodní a investiční destinace.

Tato Souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. příkreditovaná. Informace je poskytovaná ve zkráceném rozsahu.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendenze v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finanční a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Surinamská republika (angl.: Republic of Suriname, hol.: Republiek Suriname)

Prezident: Chandrikapersad Santokhi

Politické tendence: Nově ustavené Národní shromáždění na svém prvním zasedání dne 13. 7. 2020 zvolilo nového surinamského prezidenta, jímž se stal Chandrikapersad Santokhi, předseda VHP (Vooruitstrevende Hervormings Partij/Progressive Reform Party). Současně byl do funkce viceprezidenta zvolen Ronnie Brunswijk, předseda koaliční ABOP. Mezi hlavní priority surinamské vlády patří makroekonomická stabilizace země. Její snahy podporuje Mezinárodní měnový fond prostřednictvím Extended Fund Facility, který byl prodloužen do března 2025 a vyžaduje úpravu daňového systému, redukci dotací na elektřinu a pohonné hmoty, snížení platů státních zaměstnanců a úpravu monetární politiky s cílem snížit inflaci. V červnu 2023 Surinam úspěšně dokončil jednání s věřiteli (kromě Číny) o restrukturalizaci dluhů a pokračuje v implementaci kroků k posílení institucionální kapacity.

Složení vlády Surinamské republiky (ke dni 25. 4. 2024):

Prezident a zároveň předseda vlády – Chandrikapersad Santokhi

Viceprezident a zároveň místopředseda vlády – Ronnie Brunswijk

Ministr zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a spolupráce – Albert Ramdin

Ministr vnitra – Bronto Somohardjo

Ministryně obrany – Krishnakoemarie Mathura

Ministr spravedlnosti a policie – Kenneth Amoksi

Ministryně hospodářství, podnikání a technologických inovací – Rishma Kuldipsingh

Ministr financí a plánování – Stanley Raghoebarsing

Ministr dopravy, komunikací a cestovního ruchu – Albert Jubithana

Ministr zemědělství, chovu a rybolovu – Parmanand Sewdien

Ministryně pozemkové politiky a lesnictví – Dinotha Vorswijk

Ministr přírodních zdrojů – David Abiamofo

Ministr veřejných prací – Riad Nurmohamed

Ministr práce, zaměstnanosti a mládeže – Steven Mac Andrew

Ministryně pro místní rozvoj a sport – Gracia Emanuel

Ministryně pro bydlení a sociální záležitosti – Ines Pané

Ministr zdravotnictví – Amar Ramadhin

Ministr školství, vědy a kultury – Henry Ori

Ministr územního plánování a životního prostředí – Marciano Dasai

1.2 Zahraniční politika země

Až do nástupu nové vlády prezidenta Santokhiho v červenci 2020 postrádala zahraniční politika Surinamu jakoukoli dynamiku, a to především díky zdiskreditované osobě bývalého prezidenta Bouterse a z toho vyplývající mezinárodní izolaci země.

Nová vláda prakticky okamžitě deklarovala zájem na posílení diplomatických vazeb se svými stávajícími zahraničními partnery a zároveň zájem o hledání nových partnerů napříč všemi kontinenty. Prezident Santokhi v roce 2020 obnovil plné diplomatické vztahy s Nizozemskem a v roce 2021 jako první surinamský prezident od roku 2008 zemi navštívil.

Surinam udržuje tradičně nadstandardní vztahy v Evropě s Nizozemskem (s ohledem na koloniální minulost), Francií a Norskem, v Africe s Marokem, Ghanou a Tureckem. V Americe pak s Guyanou, Brazílií, USA, Kanadou, Chile a Mexikem a v Asii s Čínou, Indií, Indonésií, Japonskem, Jižní Koreou a Thajskem.

Velmi úzká je spolupráce Surinamu se sousední Guyanou, a to prakticky ve všech oblastech. Vztahy se sousední Francouzskou Guyanou narušuje situace na hraniční řece Marowijne, na níž se negativně odráží nelegální těžba a jejíž tok je silně znečištěn zejména rtutí. Ve světle nových nalezišť ropy vzrostl zájem o Surinam i ze strany Brazílie, jež má zájem o rozvoj přeshraniční infrastruktury a ekonomických vazeb.

Pro Surinam jsou klíčové vztahy s multilaterálními finančními institucemi (především s Mezinárodním měnovým fondem). Vztahům s USA dominují ekonomická a bezpečnostní téma. U Číny má Surinam největší bilaterální dluh a vztahy s ní byly několikrát narušeny z důvodu platební neschopnosti Surinamu. Pokračuje ovšem oboustranný zájem o posílení vztahů, což dokládá i dohoda o jednáních o restrukturalizaci dluhu.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel: 639 759 (odhad CIA pro rok 2023)

Průměrný roční přírůstek – 1,11 % (odhad CIA pro rok 2023)

Demografické složení: 22,77 % (0-14), 69,96 % (15-64), 7,27 % (65+) (odhad CIA pro rok 2023)

Národnostní složení: 27,4 % Hindové – potomci Indů, 21,7 % Maroonové – potomci Afričanů, 15,7 % – Kreolové, 13,7 % – Javánci, 3,8 % – původní obyvatelé, 1,5 % – Číňané

Náboženské složení: 48 % – křesťané (26,75 % – protestanti, 21,65 % – katolíci), 22,3 % – hinduisté, 13,9 % – muslimové

2 Ekonomika

Podkapitoly:

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finanace a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

2.1 Základní údaje

V roce 2023 zaznamenal Surinam růst HDP o 2 %. Růst byl po pandemickém poklesu tažen především díky investicím a exportu. V roce 2024 se očekává růst HDP o 3,2 %. Základem hospodářství zůstává těžba zlata, platiny a drahých kamenů. Vzhledem k objevu zásob ropy surinamská ekonomika více těží z investic do výstavby potřebné infrastruktury. K ekonomickému růstu rovněž přispívají stabilní ceny zlata na světových trzích a rostoucí poptávka. Reformy implementované pod dohledem Mezinárodního měnového fondu přispívají k postupnému zlepšování obchodního prostředí. Dovozům dominuje především zboží a služby související s postupným budováním energetického sektoru.

Surinamská ekonomika se v posledních letech potýká s vysokou inflací, na které se podílí především vysoké ceny importované ropy a potravin a devalvace místní měny. Trend oslabování měny začal po ruské invazi na Ukrajinu a v kontextu dluhové zátěže.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	-2,44	2,43	2	3,2	4
HDP/obyv. (USD/PPP)	16340	17770	18740	19630	20650
Inflace (%)	59,12	52,45	51,60	22,7	17,8
Nezaměstnanost (%)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	N/A	2,5	2,4	2,5	2,7
Import zboží (mld. USD)	N/A	-1,7	-1,6	-1,7	-1,7
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	0,865	0,755	0,724	0,786	0,853
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	0,61	0,62	0,62	0,63	0,63
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	7/7	N/A	7/7	7/7	7/7

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Surinamská vláda v souladu s Extended Fund Facility Mezinárodního měnového fondu pokračuje ve fiskální konsolidaci a implementaci strukturálních reforem. V případě výdajů státní kasy se Surinam snaží o šetření – zrušil všeobecné dotace na pohonné hmoty a elektřinu a snížil platy státním zaměstnancům. Příjmy státního rozpočtu v posledním roce vzrostly díky zavedení nové daně z přidané hodnoty, omezení daňových výjimek a zvýšení licenčních poplatků pro těžaře zlata. Důležitou součástí vládní politiky je rovněž technická pomoc od mezinárodních organizací a třetích zemí k posílení institucionální kapacity, zpřehlednění výběru daní a ekonomických statistik. Vláda má v plánu začít jako první na světě začít prodávat uhlíkové kredity v kontextu Pařížské dohody, což by mělo přispět ke zvýšení příjmů státní pokladny.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-0,80
Veřejný dluh (% HDP)	N/A
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,051
Daně	2024
PO	36 %
FO	8-38 % dle příjmu
DPH	10 %

Fiskální deficit ve výši 0,80 % HDP v roce 2023 by se měl díky nastaveným vládním politikám nadále snižovat. Finanční podpora od mezinárodních finančních institucí i regionálních bank (Meziamerická rozvojová banka) by měla přispět ke snížení veřejného dluhu ze současných 96,6 %.

Pro daň z příjmu fyzických osob platí následující pravidla. Pokud je roční příjem pod úrovni 90 tis. SRD, daně se neplatí. Z příjmů nad 90 tis. a nižších než 101 356,80 SRD se platí daň 8 %. Z těch do hodnoty 109 273,80 SRD daň 18 %, z těch do výše 120 193,80 SRD daň 28 %. Nejvyšší daňové zatížení, ve výši 38 %, platí pro roční příjem nad 120 193,80 SRD. Daň pro právnické osoby je nastavena na 36 %. Dlouhodobým problémem zůstává nízká kapacita státních institucí v efektivním vybírání daní.

2.3 Bankovní systém

V čele bankovního systému je centrální banka Central Bank of Suriname, která vykonává funkci emisní banky a má regulatorní a kontrolně devizové pravomoci. Surinamská ekonomika je vysoce dolarizovaná. Operace v dolarech tvořily v roce 2023 přes 77 % vkladů a přes 56 % půjček. V rámci doporučení Mezinárodního měnového fondu schválila surinamská vláda větší nezávislost centrální banky.

Největšími surinamskými bankami jsou:

RBTT BANK (SURINAME) N.V.

DE SURINAAMSCHE BANK N.V.

HAKRINBANK N.V.

SURINAAMSE POSTSPAARBANK STICHTING SURINAAMSE VOLKSCREDITELBANK LANDBOUBANK N.V.

FINABANK N.V.

SURICHANGE BANK N.V.

Pojišťovací společnosti:

ASSURIA LEVENSVERZEKERING N.V.

CLICO LIFE AND GENERAL INSURANCE COMPANY (SA) Ltd.

CLICO LIFE INSURANCE COMPANY SURINAME N.V.

FATUM LEVENSVERZEKERING N.V.

ASSURIA SCHADEVERZEKERING N.V.

ASSURIA MEDISCHE VERZEKERING N.V. aj.

Záložny a úvěrové unie: COOPERATIEVE CENTRALE VAN KREDIETCOOPERATIES C.A.

COOPERATIEVE VERENIGING SPAAR-EN KREDIETCOOPERATIE C-47 G.A.

KREDIETCOOPERATIE KERSTEN G.A. aj.

Na trhu dále operují spořitelní fondy a investiční a finanční společnosti.

2.4 Daňový systém

V Surinamu je uplatňována daňová soustava, která se skládá z těchto základních daní:

korporátní daň z příjmu: sazba 36 %

daň z nemovitostí: různé sazby podle lokality a bonity půdy

daň z příjmu fyzických osob (podle výše příjmu): sazby 0 %, 8 %, 18 %, 28 %, 38 %

příspěvek na sociální zabezpečení placený zaměstnancem: 4 %

Dále existuje daň z přidané hodnoty ve výši 10 %.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

- [3.1 Obchodní vztahy](#)
- [3.2 Přímé zahraniční investice](#)
- [3.3 FTA a smlouvy](#)
- [3.4 Rozvojová spolupráce](#)
- [3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Surinamský import z EU zůstal v letech 2022 a 2023 na podobné úrovni, surinamský export se po výrazném posílení v roce 2022 vrátil na pandemické hodnoty a poprvé ve sledovaném období nepřesáhl 100 mil. EUR.

Surinam dováží z EU zejména: strojírenské výrobky, dopravní prostředky, paliva a maziva, potraviny.

Surinam vyuvaží do EU zejména: zlato, ropu, dřevo a rýži.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	340,63	301,54	320,77	371,32	361,57
Export do EU (mil. EUR)	198,90	105,40	116,59	228,37	92,34
Saldo s EU (mil. EUR)	-141,73	-196,14	-204,18	-142,95	-269,23

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Surinam je na 165. místě jako příjemce vývozu ČR a na 146. místě jako vývozce do ČR. Obchodní bilance v roce 2023 byla téměř vyrovnaná, s lehkou převahou importu z ČR. Zatímco export do ČR zůstal v roce 2023 na podobných hodnotách jako v roce 2022, import z ČR v tomto období klesl téměř třikrát.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mil. CZK)	32,093	68,696	19,145	56,085	20,186
Export do ČR (mil. CZK)	9,280	11,280	30,100	19,199	20,084
Saldo s ČR (mil. CZK)	-22,813	-57,416	10,955	-36,886	-0,102

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Hlavní exportní destinace: Spojené arabské emiráty, Švýcarsko, Belgie, Trinidad a Tobago

Hlavní importní destinace: USA, Trinidad a Tobago, Nizozemsko, Čína

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	-198,90	-105,40	N/A	N/A	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Vládní institucí zodpovědnou za poradenství pro zahraniční investory a prezentaci Surinamu jako vhodné destinace je FDISI – Foreign Direct Investment Surinam Institute, který patří pod Ministerstvo zahraničních věcí, mezinárodního obchodu a spolupráce.

Dle údajů světové banky dosáhly PZI v Surinamu v roce 2021 hodnoty 124 mil. USD.

3.3 FTA a smlouvy

Vzájemné obchodní a ekonomické vztahy mezi ČR a Surinamem nejsou smluvně upraveny.

Surinam je členem WTO od r. 1999, od r. 1978 byl členem GATT.

3.4 Rozvojová spolupráce

Surinam má dlouhodobě zájem o rozvojovou spolupráci. Země byla v roce 2022 zařazena do unijního Multiannual Indicative Programme, na základě kterého obdržela od 13 mil. EUR na podporu investic v oblasti udržitelného lesního hospodářství. Jedná se o víceletý dotační program, který poběží až do roku 2027. Mezi priority programu patří podporu a zlepšení životní úrovně vesnických komunit prostřednictvím poskytované technické podpory. EU hraje aktivní roli v naplňování priorit země v oblasti klimatu a životního prostředí. V rámci iniciativy Team Europe nazvané EU Amazon Basin s celkovou hodnotou 35 mil. EUR obdrží Surinam a Guyana podporu ve výši 10 mil. EUR.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Surinam není mezi země, pro které je zpracovávána Mapa globálních oborových příležitostí, zařazen.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

- [4.1 Úvod](#)
- [4.2 Oslovení](#)
- [4.3 Obchodní schůzka](#)
- [4.4 Komunikace](#)
- [4.5 Doporučení](#)
- [4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Surinam sice díky historickému koloniálnímu dědictví ze strany Nizozemska nepatří z hlediska českých podnikatelů k zemím nejvíce kulturně vzdáleným, nicméně kvůli geografické vzdálenosti a velikost ekonomiky nepatří mezi vyhledávané obchodní a investiční destinace.

4.2 Oslovení

Zvyklosti důležité pro obchodní kontakty odpovídají Latinské Americe.

Oslovení potenciálních zákazníků na dálku emailem je málo efektivní.

Vhodnou cestou je vyhledání místního zástupce nebo spolehlivého prostředníka.

Osobní kontakt je nejvíce efektivní.

4.3 Obchodní schůzka

Dochvilnost není striktně vyžadována, nicméně se doporučuje dostavit se na obchodní schůzky se zpožděním než 15 minut.

Obchodní jednání probíhá obecně v angličtině a je třeba mít dobře připravené nabídkové podklady, doprovázené příslušnou technickou odbornou dokumentací, katalogy, prospekty apod. Surinamský partner očekává obvykle pozvání na pracovní oběd či večeři po uzavření úspěšného obchodního jednání. Obvyklé jsou také drobné dárky a pozornosti pro jeho rodinu a reklamní předměty pro jeho personál.

Surinamský partner očekává kvalitně zpracované nabídky, obvykle počítá s delším dojednáváním cen a neváhá vynaložit úsilí a čas na dosažení jakékoli slevy. Úředním jazykem je nizozemština, dále je široce rozšířená angličtina, surinamština (Sranang Tongo – kreolština), hindi a javánština. Někteří obyvatelé používají též domorodé jazyky maroon, aucun, saramacán aj., nepředpokládá se však, že by se v nich vedlo obchodní jednání.

Pro přípravu jednání platí standardní postupy vzhledem k vlivu evropského kultury (Nizozemsko). Dárky jsou vhodné až po bližší znalosti partnera. Je nutno mít dostatek trpělivosti. Je nutno počítat s opakoványmi jednáními. Nikdy „netlačit“ na rychlý závěr hned zpočátku.

Je zapotřebí respektovat kombinace dědictví kulturních vzorců koloniální Evropy a domorodých etnik.

Pokud jde o náboženské/etnické odlišnosti, je nutno zvažovat islámské vlivy.

Časové náklady jsou vyšší než v Evropě, je nutná trpělivost. Pokud jde o konzumaci alkoholu při obchodních jednáních, je nutno se řídit důsledně podle náboženství dotačného.

Vhodné oblečení vyplývá z klimatických a rovněž závisí na partnerovi.

4.4 Komunikace

Jednání standardně probíhají v angličtině. Pokud partner komunikuje pouze v nizozemštině, je potřeba zajistit kvalitního tlumočníka.

Pokud jde o komunikační tabu, je nutno zachovávat opatrnost v rámci mezikulturních a etnických rozdílů. Rovněž je doporučitelná znalost problematické nedávné historie Surinamu v zájmu vyhnutí se fax pas ohledně mocenských vztahů.

Nejfektivnější je osobní komunikace.

4.5 Doporučení

Pro otevření firmy na Surinamu potřebuje zahraniční investor speciální průmyslovou licenci, o jejímž udělení rozhoduje vláda případ od případu. Neexistují žádné speciální požadavky na procentní místní podíl nebo na rovnost podílů. Neexistují také žádné požadavky na nahrazení dovozu ani exportní cíle. Investoři nemají za povinnost žádat použití zaměstnaneckých agentur ani souhlas s transferem technologií nebo použití místních zdrojů financování. Soukromé společnosti se musí zaregistrovat u Chamber of Commerce, aby mohly otevřít společnost v zemi. Po registraci mohou nakupovat a disponovat svým majetkem bez omezení.

4.6 Státní svátky

Státní svátky: 1. ledna – Nový rok, 10. února – čínský nový rok, 25. března – Holi Phagwa, Velikonoce, 1. května – Svátek práce, 1. července – Ketikoti, 9. srpna – Den původního obyvatelstva, 10. října – Maroon Day, 1. listopadu – Diwali, 25. listopadu – den nezávislosti, 25. a 26. prosince – Vánoce

Dále je nutné počítat s pohyblivými muslimskými svátky.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

- [5.1 Vstup na trh](#)
- [5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)
- [5.3 Marketing a komunikace](#)
- [5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)
- [5.5 Trh veřejných zakázek](#)
- [5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)
- [5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)
- [5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)
- [5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Surinam se stal řádným členem CARICOMu v r. 1995. V platnosti je společný externí celní tarif (CET) v rozsahu 5 – 25 %. Dovozní cla z nečlenských zemí Caricomu se pohybují v rozpětí 0 – 40 %, průměrná cla jsou 30 – 40 %. Bezcelní dovoz různých druhů produktů je možný v rámci národního pobídkového rozvojového programu (National Development Incentives Program).

Vláda poskytuje plné nebo částečné vynětí z dovozních cel pro nové obchodní firmy. Surinamský licenční systém je zastarálý a těžkopádný a je ve skutečnosti obchodní překážkou. V zemi nejsou žádné volné obchodní zóny. Registrace jednotlivých obchodníků, společností a firem je povinná a provádí se v Trade Register Department obchodní a průmyslové komory (Chamber of Commerce and Industry of Surinam). U této obchodní komory se předkládají žádosti o dovozní a vývozní licence. Dovozní náležitosti: Pro dovoz zboží do Surinamu se vyžadují následující dokumenty: platná licence dovozce nebo dovozní společnosti formulář E-82 (požadovaný pro udělení licence na cizí měnu) – žádost se předkládá na institutu pro dovoz, vývoz a kontrolu zahraniční směny (Institute for Import, Export and Foreign Exchange Control). O dovozní licenci jednotlivce nebo firmy se žádá na Ministerstvu obchodu a průmyslu, Company Licences Department a žádost musí být doložena: námořním konosamentem (Bill of Lading) vystaveným přepravní společností leteckým nákladním listem (Airway Bill) – pro leteckou přepravu tzv. Dokladem pro proclení zboží (Single Document) Formulář E-82 a Single Document jsou volně ve veřejné prodejně k dispozici. Podle druhu dováženého zboží musí být žádost doložena dalšími doklady: certifikátem o původu zboží (Certificate of Origin) zdravotním certifikátem (Health Certificate) – na dovoz zvířat a rostlin, pro dovoz zvířat se dále vyžaduje separátní licence od ředitele veterinární inspekce fytosanitární certifikát (Fytosanitary Certificate) – pro rostliny určené na osev, musí být vystaveno autorizovanou organizací země původu.

Vývozní náležitosti: Pro vývoz se vyžaduje exportní licence, udělovaná Ministerstvem obchodu a průmyslu na dobu 3 let. Pro získání této exportní licence je zapotřebí: předložit žádost s dvěma kopii pasové fotografie, rodný list, prohlášení o národnosti, kolek, potvrzení o zaplacení licenčních poplatků, potvrzení o zaplacení kolku a správních výdajů, výpis z obchodního rejstříku u Obchodní a průmyslové komory. Vydání exportní licence trvá od jednoho do šesti měsíců.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Největším hospodářským střediskem a přístavem je hlavní město Paramaribo. Možnosti výběru distribučních kanálů nejsou nijak omezené, možné jsou všechny formy od obchodních zástupců po přímý prodej konečnému uživateli. Český vývoz je realizován zejména na základě jednorázových objednávek místních partnerů.

Vývozní náležitosti: Pro vývoz se vyžaduje exportní licence, udělovaná Ministerstvem obchodu a průmyslu na dobu 3 let. Pro získání této exportní licence je zapotřebí: předložit žádost s dvěma kopiami pasové fotografie, rodný list, prohlášení o národnosti, kolek, potvrzení o zaplacení licenčních poplatků, potvrzení o zaplacení kolku a správních výdajů, výpis z obchodního rejstříku u Obchodní a průmyslové komory. Vydání exportní licence trvá od jednoho do šesti měsíců. **Vývozní licence:** Pro vývoz potřebuje vývozce vývozní licenci, schválenou Institutem pro dovoz, vývoz a kontrolu zahraniční směny doloženou relevantními exportními dokumenty (faktura, konosament aj.). Tato procedura zabere několik dní.

Možné problémy: Pokud vývozce nesplnil povinnost převodu výnosů z exportu centrální bance nebo nedodržel exportní ceny určitých produktů regulované ministerstvem obchodu a průmyslu, může mu být licence odmítnuta. Neexistují žádné formy ochrany domácího průmyslu a trhu, které by mohly zabránit volnému pronikání produkce zahraničních firem na trh. Určitou formou ochrany domácího trhu jsou cla, aplikovaná na strategická odvětví nebo jejich části. Dovoz do země je liberalizován.

5.3 Marketing a komunikace

K propagaci v Surinamu je možno využít všechny formy, které poskytují hromadné sdělovací prostředky. Inzerce a propagační akce jsou nejvíce prezentovány v místních novinách a na místních rozhlasových a televizních stanicích.

Pro zadání jakékoli propagační akce, inzerce, reklamy v HSP aj. se doporučuje využít služeb místního obchodního zástupce, který zná prostředí a mentalitu v zemi a je schopen ve spolupráci s některou z místních reklamních a propagačních agentur zvolit nevhodnější formy působení na trh, dobu a délku trvání reklamního spotu apod.

V Surinamu není obvyklý direct marketing. Zvyšuje se počet franšízových firem, zejména v oboru rychlého občerstvení a službách pro turistiku. Propagace může být vedena v holandštině, což je úřední jazyk, ale také v angličtině, která je široce rozšířená.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V praxi na Surinamu neexistuje ochrana práv duševního vlastnictví. Surinam je oficiálně členem následujících dohod a ujednání o ochraně duševního vlastnictví: Pařížské konvence o ochraně průmyslového vlastnictví (1883), Bernské konvence o ochraně literárních a uměleckých děl (1886), Haagské konvence o mezinárodním ukládání průmyslových vzorů (1925), Dohody z Nice o mezinárodní klasifikaci zboží a služeb pro účely registrace značek (1957), Štrasburské dohody o mezinárodní patentové klasifikaci (1971). Surinam je dále členem WIPO (World Intellectual Property Organization) a členem WTO. Surinam dosud neratifikoval TRIPS Agreement (Trade Related Intellectual Property Rights).

Současný právní rámec, který je datován z let 1912–1913, poskytuje pouze velmi omezenou ochranu autorských práv, obchodních známk a patentů. Související práva, která se týkají autorské oblasti, geografického určení původu zboží, průmyslového designu, užitkových vzorů, apod. nejsou chráněna vůbec.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné vládní zakázky jsou obecně vyhlašovány veřejnými licitacemi s možností účasti národních i zahraničních firem, ve smyslu Kontraktačního zákona a Zákona o boji proti korupci.

Surinamská vláda prosazuje rovné podmínky pro všechny účastníky licitačního řízení a především transparentnost všech nabídek.

Veřejné licitace s mezinárodní účasti jsou vyhlašovány zejména v oborech výstavby silniční infrastruktury, vodního hospodářství, komunálních služeb aj.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Obecně je snahou řešit obchodní a investiční aj. spory mimo soudní systém. Řešení těchto sporů zabere dobu i několika let, přičemž výsledek je značně nejistý a obvykle zvýhodňující surinamskou stranu. Doporučuje se v každém případě využít služeb místních profesionálních advokátních společností. Zvláštní význam tak má smířcí řízení.

Na získávání zahraniční měny neexistují žádné limity. Doporučuje se zajistit investici, resp. pohledávku vyšší formou garance, a to bankovní zárukou nebo bankovním avalem a využívat formy zajištění dodávky uplatněním vlastnického práva do úplného zaplacení pohledávky, event. využít zástavní právo. Určitým rizikem pro české podnikatele může být nedostatek referencí pro navázání nových obchodních kontaktů, malá znalost teritoria a omezenost jeho rozlohy a počtu obyvatelstva.

Nejpoužívanější platební podmínkou je v Surinamu neodvolatelný a potvrzený akreditiv. Pro nové obchodní kontakty se doporučuje požadovat platba předem. Obvyklá je také forma zahraničních plateb bankovním převodem, ovšem doporučuje se její použití již u známých partnerů, kteří osvědčili svou bonitu v předchozích obchodních případech. Při úvěrových dodávkách je nutno vyžadovat bankovní garance nebo aval i přesto, že platební morálka surinamských partnerů se nevymyká zvyklostem okolních latinskoamerických zemí. Je však na místě bedlivě dbát na zajištění devizové návratnosti realizovaných dodávek. Nejsou poznatky a informace, že by některý český subjekt zaznamenal finanční ztrátu z titulu neproplacení dodávek surinamskými partnery.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

MZV ČR doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u zastupitelského úřadu navštěvovaného státu, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily. Pro občany ČR neplatí při cestování do Surinamu za účelem turistiky vízová povinnost, je ovšem nutné získat vstupní povolení.

V provozu je online aplikace pro žadatele o surinamská víza a turistické karty na adresu: suriname.vfsevisa.com/suriname/online. E-Tourist Card je zjednodušenou formou vstupního povolení pro občany vybraných zemí (včetně ČR) cestující za účelem turistiky. Pro udělení E-Tourist Card je třeba disponovat cestovním pasem s platností minimálně 6 měsíců a uhradit poplatek ve výši 25 USD nebo 25 EUR. Vízová povinnost pro občany ČR nadále platí při cestování do Surinamu za jiným účelem než je turistika.

Pro informace ohledně požadavků a dalších podmínek řízení při podání žádosti o vízum či povolení k pobytu je třeba kontaktovat Generální konzulát Surinamu v Amsterdamu.

Při příjezdu do Surinamu ze zemí s výskytem žluté zimnice je třeba předložit pohraničním orgánům mezinárodní očkovací průkaz s potvrzením o očkování proti žluté zimnici.

Použití kreditních karet, kromě velkých hotelů v Paramaribu, je velmi omezené. Podobná je situace i v případě bankovních automatů.

Cestovatelům se doporučuje, aby se na cestu do Surinamu vybavili dostatečným množstvím hotovosti. Směnárny ve většině případů přijímají pouze USD a EUR.

K řízení motorového vozidla je třeba mít vystaven platný mezinárodní řidičský průkaz. Jezdí se vlevo, ale vozidla s volantem na levé straně jsou povolena.

Při cestách do vnitrozemí je nutno počítat s pohybem dobytka a zemědělské techniky i na hlavních silnicích. Doporučuje se nepoužívat motocykly či skútry. Surinam pravidelně postihují silné deště, které způsobují rozsáhlé záplavy. Proto je doporučeno ověřit si před cestou aktuální klimatickou situaci.

Z hlediska bezpečnosti může být problematickou zónou hlavní město a přilehlé okolí. Je možno se setkat s krádežemi, ozbrojenými přepadeními a násilnými trestnými činy.

V nákupních střediscích a místech s větší koncentrací osob je nebezpečí kapesních krádeží. Doporučuje se nenosit na veřejnosti šperky či ukazovat větší množství peněz v hotovosti. Je rovněž vhodné omezit pohyb po setmění. Vnitrozemí je relativně bezpečné, přesto však i zde dochází k případům krádeží a přepadení.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Pracovní podmínky jsou upraveny zákoníkem práce, který stanoví práva a povinnosti pracovníků ve vztahu k zaměstnavateli.

Při uzavírání pracovního poměru se doporučuje využít služeb advokátních kanceláří specializovaných na pracovní právo.

Pro informace ohledně požadavků a dalších podmínek řízení při podání žádostí o vízum či povolení k pobytu za účelem zaměstnání je třeba kontaktovat Generální konzulát Surinamu v Amsterdamu.

5.9 Veletrhy a akce

Vzhledem k velikosti země a její ekonomiky se veletrhy a akce mezinárodního významu v podstatě nekonají.

Surinam Energy, Oil and Gas Summit and Exhibition (SEOGS) – 4. – 7. června 2024 v Paramaribu (<https://suriname-energy.com/>)

6 Kontakty

Podkapitoly:

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Brasília: <https://www.mzv.gov.cz/brasilia>

adresa: Embaixada da República Tcheca SES 805, Lote 21A, Asa Sul CEP 70200-901, Brasília – DF, Brazílie, telefon: +55 61 3242 7785 +55 61 3242 7905 email: brasilia@mzv.gov.cz – politická a kulturní sekce, brasilia.consulate@mzv.gov.cz – konzulární sekce, brasilia.commerce@mzv.gov.cz – obchodní sekce

Honorární konzulát ČR v Paramaribo Honorární konzul pan Steven Tjang-A-Sjin Bonistraat 91, Paramaribo, Suriname Tel: +597 459 704 E-mail: paramaribo.honorary@mzv.gov.cz, steven@tjang-a-sjin.com

Teritoriální odbor na MZV ČR: Odbor amerických států, Ministerstvo zahraničních věcí, Loretánské náměstí 5, 118 00, Praha 1

Teritoriální odbor MPO ČR: Odbor zahraničně ekonomických politik II, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Politických vězňů 20, 112 49, Praha 1

V Surinamu se nenachází žádné zastoupení českých institucí.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Společná linka (policie, hasiči, záchranná služba): 115

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Vláda: <https://gov.sr/>

Centrální banka: <https://www.cbvs.sr>

Statistický úřad: <https://statistics-suriname.org/>

Obchodní komora: <https://surinamechamber.com/>